

Fakta om forsvaret

Februar 1990

L Forsvarsprobl.B.7.

forsvarets organisation m.v. af 26. maj 1982 (i uddrag)

§ 1. Forsvarsministeren er højeste ansvarlige myndighed for det militære forsvar.

§ 2. Forsvarschefen har under ansvar over for forsvarsministeren kommandoen over hæren, søværnet og flyvevåbnet samt organer til støtte for forsvaret.

Stk. 2. Forsvarsstaben bistår forvarschefen ved løsningen af de opgaver, der påhviler denne. Chefen for Forsvarsstaben er stedfortræder for forvarschefen.

Stk. 3. Inspektøren for hæren, inspektøren for søværnet og inspektøren for flyvevåbnet indgår i Forsvarsstaben, idet inspektionsvirksomheden inden for deres værn udøves på forvarschefens vegne.

Stk. 4. Forsvarschefen og Forsvarsstaben udgør Forsvarskommandoen.

358/1999
Stk. 5. Forsvarschefen kan efter bemyndigelse fra forsvarsministeren overdrage den operative ledelse af de militære styrker til chefen for forsvarets operative styrker.

§ 3. Forsvarsministeren har til sin bistand et forsvarsråd, som består af forvarschefen, chefen for Forsvarsstaben, chefen for forsvarets operative styrker, inspektøren for hæren, inspektøren for søværnet, inspektøren for flyvevåbnet og chefen for hjemmeværnet.

§ 4. Størrelsen, sammensætningen og organisationen af hæren, søværnet og flyvevåbnet samt organer til støtte for forsvaret fastsættes af forsvarsministeren.

Marinens
Bibliotek

000000561010

Gr
(i u
§ 81. Enhver våbenfør mand er forpligtet til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar efter de nærmere bestemmelser, som loven foreskriver.

Danmarks sikkerhedspolitik

Danmarks sikkerhedspolitik har til formål at sikre landets nationale uafhængighed og handlefrihed. Grundlaget for denne sikkerhedspolitik er bl.a. Danmarks medlemskab af NATO og FN. Gennem samarbejdet i disse organisationer bidrager Danmark til at fremme fred og international afspænding.

Forsvarets formål

Betænkning til lov om forsvarets organisation m.v. af 26. maj 1982:

»Danmarks militære forsvar har, som led i det samlede NATO-forsvar, til formål gennem sin tilstedeværelse at formindske muligheden for pressioer mod Danmark og i det hele taget bidrage til at forebygge krig. Gennem overvågning af dansk område og ved afvisning af krænkelser skal forsvaret hævde landets suverænitet, og i tilfælde af et angreb skal det umiddelbart kunne imødegå dette, eventuelt sammen med allierede styrker.

Forsvaret skal have en sådan størrelse og sammensætning og tilrettelægge sine forsvarsplaner således, at det til enhver tid bedst muligt kan sikre, at de forstærkninger, der vedrører dansk område, og som fremgår af SACEUR's forstærkningsplan for Europa, rettidigt kan modtages, støttes og indsættes, dersom regeringen beslutter sig for at anmode om allieret hjælp.

Der lægges vægt på, at de praktiske foranstaltninger, aftaler om støtte m.v., der er nødvendige for modtagelse af forstærkninger, i videst muligt omfang forberedes i fredstid.«

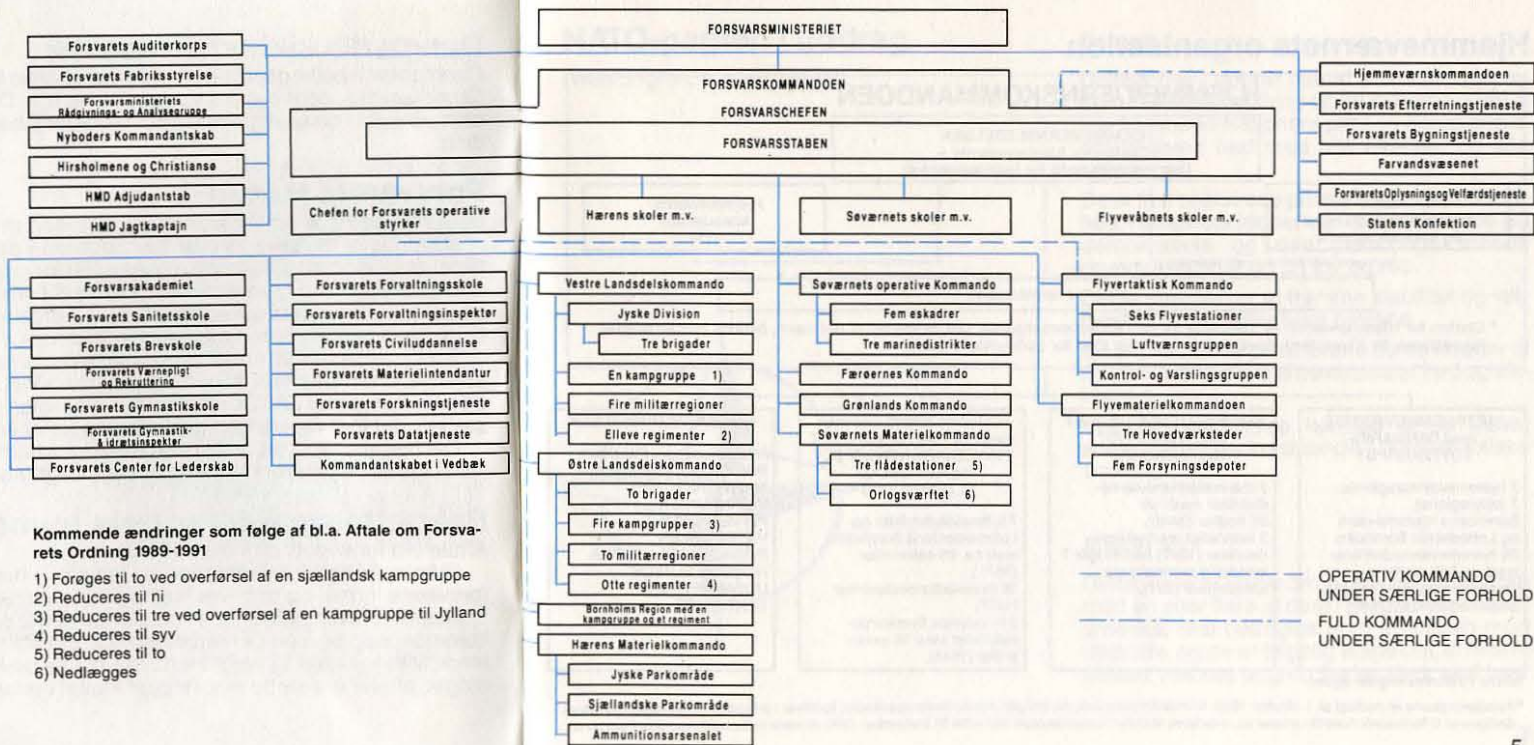
Bekræftelse af forsvarets formål

Aftale om forsvarets ordning 1989-91:

»Aftalepartnerne forudsætter, at Danmarks nuværende alliance- og forsvarspolitik og dermed forsvarets formål og opgaver fastholdes uændret indtil videre.

Dansk forsvar indgår som en del af NATO's integrerede forsvar, og samarbejdet i Enhedskommandoen og med de medlemslande, der stiller forstærkninger til rådighed for forsvaret af Danmark, tillægges særlig vægt. Herunder bør de praktiske foranstaltninger til modtagelse af forstærkninger, aftaler om støtte m.v. i videst muligt omfang forberedes i fredstid.«

Forsvarets Organisation

Hjemmeværnets organisation

Tallene i parentes angiver styrke.

*Kvindekorpserne er nedlagt pr. 1 oktober 1989. Kvindeligt personel, der indgår i hjemmeværnsenheder, forbliver i enhederne. Kvindeligt personel designeret til forsvarrets hovedkvarterer o.l., overføres til et nyt Tjenestekorps, der indtil 31. december 1990 vil være forbeholdt kvindeligt personel.

NATO-pagten i uddrag

(Washington, 4. april 1949).

Forord:

Deltagerne i denne traktat bekræfter på ny deres tillid til formålene og grundsætningerne i de Forenede Nationers pagt og deres ønske om at leve i fred med alle nationer og alle regeringer.

De er fast besluttede på at sikre deres folks frihed, fælles traditioner og kultur hvilende på demokratiets og den personlige friheds grundsætninger og på lov og ret.

Deres stræben er at fremme stabilitet og vel-færd i det nordatlantiske område.

De er beslittede på at forene deres kræfter til kollektivt forsvar og til bevarelse af fred og sikkerhed.

i overensstemmelse hermed er de blevet enige om nedenstående Nordatlantiske Traktat:

Artikel 5:

Deltagerne er enige om, at et væbnet angreb mod en eller flere af dem i Europa eller Nordamerika, skal betragtes som et angreb mod dem alle, og de er følgelig enige om, at hvis et sådant væbnet angreb finder sted, skal hver

(fortsat)

af dem under udøvelse af retten til individuelt eller kollektivt selvforsvar, som er anerkendt ved artikel 51 i De Forenede Nationers pagt, bistå den eller de således angrebne deltagerlande ved straks, hver for sig og i forståelse med de øvrige deltagerlande, at tage sådanne skridt, derunder anvendelse af væbnet magt, som hver af dem anser for nødvendige, for at genoprette og opretholde det nordatlantiske områdes sikkerhed. Ethvert sådant væbnet angreb og alle som følge deraf truffede forholdsregler skal uopholdeligt indberettes til Sikkerhedsrådet. Sådanne forholdsregler skal bringes til ophør, når Sikkerhedsrådet har truffet de til genoprettelse og opretholdelse af den mellemfolkelige fred og sikkerhed fornødne forholdsregler.

Artikel 6:

Ved et væbnet angreb i artikel 5's forstand på en eller flere af deltagerne forstås et væbnet angreb

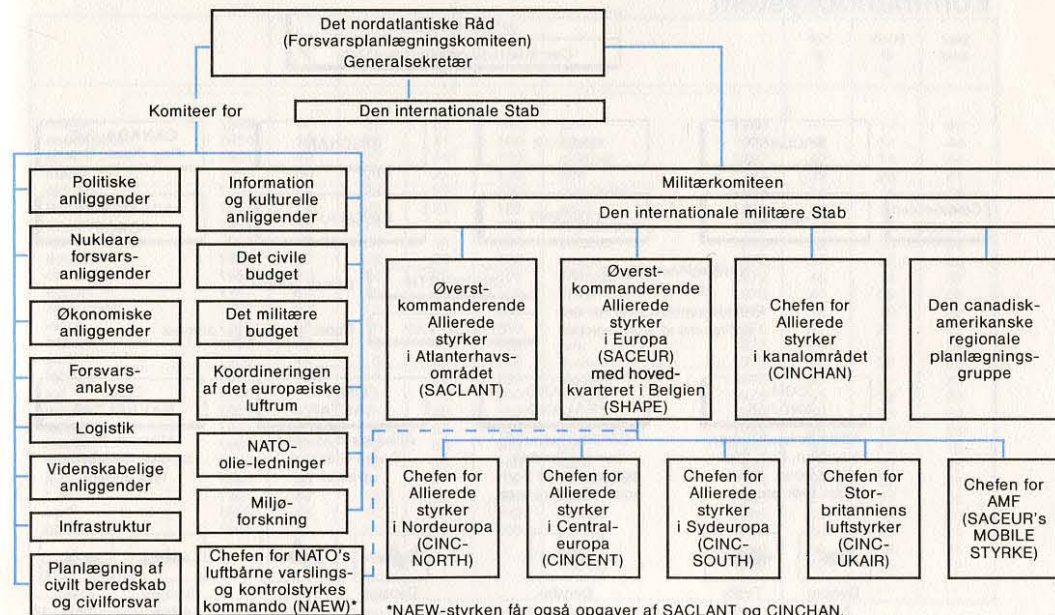
- på en hvilken som helst af deltagerens territorium i Europa eller Nordamerika, på tyrkisk territorium eller på sådanne øer som er underlagt nogen deltagers statsmyndighed i det nordatlantiske område nord for Krebsens Vendekreds;

- på en hvilken som helst af deltagerens styrker, fartøjer eller flyvemaskiner, når disse befinder sig i eller over disse territorier eller i noget andet område i Europa, hvor nogen af deltagerens besættelsesstyrker var stationeret på det tidspunkt, hvor traktaten trådte i kraft, eller i Middelhavsområdet eller i det nordatlantiske område nord for Krebsens Vendekreds.

Artikel 13:

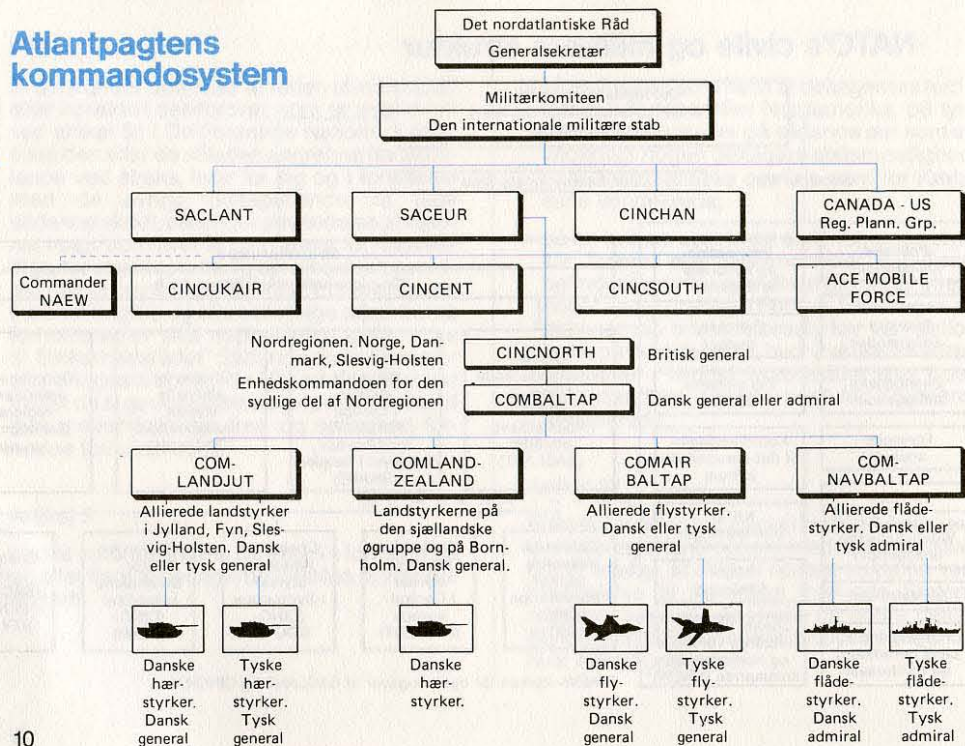
Efter at traktaten har været i kraft i 20 år kan ethvert deltagerland ophøre med at være deltager et år efter, at det har opsagt traktaten ved meddelelse til Amerikas forenede Staters regering, som vil underrette de andre deltagende landes regeringer om deponeringen af hver enkelt opsigelse.

NATO's civile og militære struktur

*NAEW-styrken får også opgaver af SACLANT og CINCHAN.

Atlantpagtens kommandosystem

Er De for eller imod, at Danmark deltager i Atlantpagten?

		for %	imod %	ved ikke %	i alt %		for %	imod %	ved ikke %	
marts	1949	47	26	27	100	juni	1966	41	17	42
september	1950	53	26	21	100	januar	1967	42	14	44
april	1951	49	27	24	100	oktober	1967	47	14	44
marts	1952	50	28	22	100	juni	1968	39	20	41
oktober	1952	44	28	28	100	aug./sept.	1968	54	16	30
februar	1953	49	23	28	100	april	1969	53	13	34
august	1953	48	25	27	100	september	1969	45	13	42
april	1954	39	25	36	100	oktober	1970	52	15	33
august	1954	47	24	29	100	marts	1972	50	22	38
december	1955	47	24	29	100	november	1972	45	18	37
august	1957	54	19	27	100	november	1973	49	25	26
november	1957	67	15	18	100	marts	1974	52	19	29
marts	1958	55	18	27	100	maj	1975	51	22	27
februar	1959	42	15	43	100	juni	1976	49	17	34
juni	1959	44	6	50	100	august	1977	52	26	22
februar	1960	33	11	56	100	oktober	1978	57	21	22
juli	1960	41	11	48	100	august	1979	55	19	26
januar	1961	49	11	40	100	juni	1980	58	18	24
august	1961	58	9	33	100	november	1981	59	18	23
marts	1962	47	10	43	100	juni	1983	69	15	16
november	1962	50	12	38	100	april	1984	55	20	25
juni	1963	50	11	39	100	december	1984	56	19	25
juni	1964	49	13	38	100	april	1985	61	17	22
april	1965	45	19	36	100	januar	1986	63	16	21
november	1965	41	13	36	100	april	1987	59	20	21
						marts	1988	59	16	25
						februar*	1989	72	16	12

*En ny og mere differentieret spørgeteknik er introduceret fra og med februar 1989.

Forsvarets faste personel 1988

	Hæren	Søværnet	Flyvevåbnet	Værnsfælles	I alt	Hjemmeværnet
Officerer ¹⁾	2652	1143	1067		4862	350 ³
Sergentgruppen ²⁾	2493	864	1963		5320	
Konstabelgruppen	4434	2417	2944		9795	
Civile	3402	2426	2321	831	8980 ⁵⁾	44
	12.981	6850	8295	831	28957 ⁴⁾	394

1) Incl. musikere i forsvaret.

2) Incl. kadetter på officersskolerne.

3) Herudover har Hjemmeværnet 15.883 frivillige befalingsmænd fordelt således:
4364 officerer, 2171 oversergenter og 9348 sergenter og korporaler.

4) Incl. 319 tjenstgørende på Cypern.

5) Hertil kommer Lærlinge/Praktikanter (383).

Forsvarets værnepligtige personel 1988

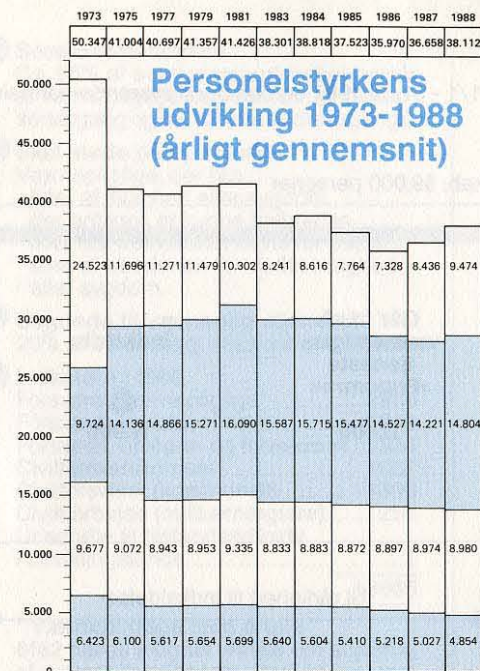
	Hæren	Søværnet	Flyvevåbnet	I alt
Officerer	169	43	23	235
Sergentgruppen	861	22	73	956
Menige	5915	605	618	7138
Konstabelelever	730	200	215	1145
I alt	7675	870	929	9474

* Incl. flyverelever

Ikke-tjenstgørende officerer/stampersonel 1988

	Hæren	Søværnet	Flyvevåbnet
Med rådighedspligt*	3776	186	521

*Tallene er incl. læger, tandlæger og præster.

FORSVARETS MILITÆRE PERSONELSTYRKE I KRIG 1988

I ALT ca. 99.500

HÆREN
Ca. 72.000

SØVÆRNET
Ca. 10.000

FLYVEVÅBNET
Ca. 17.500

I tabellen er ikke medtaget personel, der er tjenstgørende ved Hjemmeværnet og FN-styrkerne samt lærlinge og praktikanter.

Fra session til Indkaldelse

Nedennævnte tal omfatter sessionsperioden 1/1 - 31/12 1987 og den dertil svarende normale indkaldelsesperiode 1/1 - 31/12 1988.

1 Sessionsmandskab: 59.000 personer

Udsættelse med session 2 20.000	Uegnede 3 8.000	Går fri af værnepligts-tjeneste »Frinumre« 17.000	Indkaldte 4 14.000
---------------------------------------	-----------------------	--	--------------------------

Til rådighed til indkaldelse

Sessionsbehandlede

1 Sessionsmandskab

Ca. 60% af sessionsmandskabet består af værnepligtige fra vedkommende fødselsårgang og ca. 40% fra ældre årgange.

2 Skal møde på ny session

Værnepligtige, der bl.a.:

- lider af svaghed eller sygdom, der antages at kunne helbredes.
- ikke har fremskaffet bevis for påstået eller af sessionen formodet svaghed eller sygdom.

3 Uegnede til værnepligtstjeneste

20% af de endeligt sessionbehandlede.

4 Indkaldte i 1988

Forsvaret, værnepligtige*	8900
Forsvaret, konstabelelever	1248
Forsvaret, officers- og flyveelever.....	334
Civilforsvarskorpset	1037
Civilforsvaret (kommunalt)	11890
Civilt arbejde (militærnægtere).....	256
Udsendte til bistandsarbejde i udviklingslande.....	1
	<hr/>
	13666

* Værnepligtige med aftale

6162 havde indgået »Aftale om aftjening af værnepligtstjeneste«, hvilket svarer til 69% af de indkaldte.

Oversigt over hjemmeværnets styrke samt til- og afgang

	Styrke:	Tilgang:	Afgang:		Styrke:	Tilgang:	Afgang:
1966	68.846	8.391	9.668	1978	72.911	9.880	8.983
1967	68.902	9.112	9.056	1979	73.533	9.472	8.950
1968	69.659	9.575	8.818	1980	73.126	9.022	9.329
1969	69.611	9.013	9.061	1981	73.366	9.622	9.382
1970	68.376	6.908	8.143	1982	73.315	11.191	9.242
1971	67.446	6.749	7.679	1983	77.175	11.820	9.960
1972	67.019	7.291	7.718	1984	77.428	11.034	10.781
1973	67.523	5.557	5.053	1985	76.199	10.985	12.214
1974	67.582	8.174	8.115	1986	75.222	9.070	10.047
1975	68.304	8.473	7.751	1987	73.788	8.235	9.669
1976	71.206	10.244	7.342	1988	72.712	7.954	9.030
1977	71.994	9.948	9.160	1989	71.415	7.238	8.535

Forsvarets Materiel

HÆREN

Type	Benævnelse	Antal	Besætning	Armering specifikation	Bygge-/ anskaf.år	Skud- afstand	Vægt	Hastigh. (km/t)	Stige- evne	Fabrikat/ (land)
Kampvogn	Leopard 1, A3	120	4	1×105 mm kanon 2×7,62 mm maskingevær	1976	3500 m	42,0 t	65	30°	Krauss- Mafai (Forbunds- republik.).
	Centurion Middeltung kamp- vogn/panserbjager	216	4	1×84 eller 105 mm kanon 1×12,7 mm maskin- gevær 1×7,62 mm maskin- gevær	1953	3100 m	50,0 t	35	30°	Wickers (England)
	M/41 DK-1 Let kampvogn 1)	53	4	1×76 mm kanon 2×7,62 mm maskin- gevær	1962	2000 m	25,0 t	72	30°	(USA)
Pansret mandskabsvogn	M 113 A1 2)	640	13	1×12,7 mm maskin- gevær	1964	800 m	9,2 t	65	30°	FMC (USA)
Artilleri	Let Haubits, M 101	182	10	1×105 mm trukket	1950	11000m	2,3 t			(USA)
	Middeltung Haubits	96	12	1×155 mm trukket	1951	18000m	8,0 t			(USA)
	Middeltung Haubits M109 (selvkørende) 3)	76	6	1×155 mm 1×12,7 mm maskin- gevær	1964	18000m	24,8 t	56	30°	(USA)
	Tung Haubits, M 115	12	16	1×203 mm trukket	1955	17000m	14,5 t			(USA)
	Middeltung kanon	24	16	1×155 mm trukket	1952	23500m	13,6 t			(USA)

Forsvarets Materiel

HÆREN

Type	Benævnelse	Antal	Besætning	Armering specifikation	Bygge-/anskaf.år	Skud-afstand	Vægt	Hastigh. (km/t)	Stige- evne	Fabrikat (land)
Morterer	Tung morter M/50	152	4	1×120 mm trukket morter	1950	5400 m	0,5 t	—	—	Brandt Arm. (Frankrig)
	Middeltung morter	388	2-3	1×81 mm morter	1957	3600 m	55 kg	—	—	Brandt Arm. (Frankrig)
	Let morter M	444	1	1×60 mm morter	1951	1200 m	20 kg	—	—	(USA)
Panserværn	Panserværnsraket TOW	140	3	147 mm panserværnsraketstyr	1974	4000 m	92 kg	—	—	(USA)
	Dysekanon 106 mm	150	4	106 mm dysekanon	1956	1000 m	215 kg	—	—	(USA)
	Dysekanon Carl Gustav	1117	2	84 mm dysekanon	1979	700 m	17 kg	—	—	(USA)
	Kortholds-panserværn H/72 ⁴⁾		1	66 mm panserværnsraket (engangs-våben)	1972	150 m	2,2 kg	—	—	Raufoss, (Norge)
Luftværn	Luftværnsraket (Red Eye) ⁴⁾		1	70 mm luftværnsraket. Varmesøgende	1974	1000 m	15 kg	—	—	General Dynamics (USA)
	Luftværnskanon M/36,L/60	36	7	40 mm luftværnskanon	1936/45	1500 m	2 t	—	—	Borfoss, (Norge)
	Luftværns-maskingevær	64	4	12,7 mm luftværns-maskingevær i firlingeaffutage	1951	800 m	1,1 t	—	—	(USA)
Fly	Observations-helikopter	14	2	Hughes 500 Cayuse	1970	—	0,7 t	230	—	Hughes Tool Co. (USA)
	Forbindelsesfly	8	2	SAAB T17	1976	—	0,7 t	250	—	SAAB (Sverige)

Forsvarets Materiel

HÆREN

Igangværende og planlagte anskaffelser	Benævnelse	Antal	Besætning	Armering specifikation	Bygge-/anskaf.år	Skud-afstand	Vægt	Hastigh. (km/t)	Stige- evne	Fabrikat (land)	
	Pansret mandskabsvogn M 113A2 ⁵⁾	50	4	1×25 mm maskinkanon 1×7,62 mm maskingevær	1992	—	—	—	—	—	FMC (USA) Oerlikon (Schweiz) Oto Melara (Italien)
	Luftværnsraket til erstatning for Red Eye ⁵⁾	—	—		—	—	—	—	—	—	
	Panserværns-helikopter AS 350 I1 Ecureuil ⁵⁾	12	2	4×TOW Panserværnsraket	1990	4000 m	—	290			Aerospatiel (Frankrig)
	Leopard 1 A3 middeltung kampvogn ⁶⁾	110	4	1×105 mm kanon 2×7,62 mm maskingevær	1990	2400 3500	42 t	65	30°		Krauss-Maffai (Forbundsrepub.)

Forsvarets Materiel

HÆREN

- 1) Motor- og tårnmodificeret i 1986-1987.
- 2) I tallet indgår ud over de egentlige mandskabsvogne også specialudstyrede vogne feks. mortervogne, panserværnsraketrovne m.v.
- 3) Modificeret med bl.a. længere rør for at give øget skudafstand.
- 4) M 72 og Red Eye er engangsvåben, og betragtes derfor som ammunition.
- 5) Besluttet ved forsvarsaftalen 1985-1987.
- 6) Besluttet ved forsvarsaftalen 1989-1991. Moderniseringsprogrammet omfatter desuden
 - modifikation af hele Leopardparken (120+110 vogne) til A5 standard
 - modifikation af 106 Centurion
 - udfasning af 110 Centurion

Forsvarets Materiel

SØVÆRNET

Type	Benævnelse	Antal	Besætning	Armering specifikation	Bygge-/ anskaf.år	Længde (m)	Bredde (m)	Dybg. (m)	Depla- cement (t)	Fart (knob)
Fregat	PEDER SKRAM-kl. ¹⁾ PEDER SKRAM HERLUF TROLLE	2	178	Sø/Sø missiler Harpoon Sø/luft missiler Sea Sparrow 1×127 mm dobbelt kanon 4×40 mm kanon 4×20 mm kanon Dybdebomber Torpedoer	1965	112	12	4,5	2720	30
Korvet	NIELS JUEL-kl. NIELS JUEL OLFERT FISCHER P. TORDENSKIOLD	3	90	Sø/Sø missiler Harpoon Sø/luft missiler Sea Sparrow 1×76 mm kanon 4×20 mm kanon Dybdebomber	1978-81	84	10,3	3,1	1320	30
Minelægger	FALSTER- kl. FALSTER, MØEN, FYEN, SJÆLLAND	4	139	2×76 mm dob. kanon 4×20 mm kanon Miner	1962-63	77	13	4,0	1900	17
	LINDORMEN-kl. LINDORMEN, LOSSEN	2	27	3×20 mm kanon Miner	1976-77	45	8,2	2,3	526	12,5
Torpedobåd	SØLØVEN-kl. ²⁾ SØLØVEN, SØRID- DEREN, SØBJØR- NEN, SØHESTEN, SØHUNDEN, SØULVEN	6	24	1 eller 2 stk. 40 mm kanon 2 eller 4 stk. Torpedoer Miner	1963-66	30	8,0	2,5	100	50
	WILLEMOES-kl. WILLEMOES, BILLE, BREDAL, HAMMER, HUITFELDT, KRIE- GER, NORBY, ROD- STEEN, SEHESTED, SUENSON	10	25	1×76 mm kanon 4×Torpedoer Sømålsmissiler Miner	1975-78	46	7,4	2,5	240	40

Type	Benævnelse	Antal	Besætning	Armering specifikation	Bygge-/ anskaf.år	Længde (m)	Bredde (m)	Dybg. (m)	Depla- cement	Fart (knob)
Undervands- båd	DELFINEN-kl. ³⁾ SPÆKHUGGEREN SPRINGEREN	2	31	4 torpedorør	1956-63	55	4,5	4,0	550	16
	NARHVALEN - kl. NARHVALEN NORDKAPEREN	2	22	8 torpedorør	1968	44	4,6	4,5	370	15
Minestryger	SUND-kl. ²⁾ GRØNSUND GULDBORGSUND VILSUND	3	31	1×40 mm eller 1×20 mm kanon	1954-56	44	8,5	2,5	350	13
Bevogtnings- fartøj	DAPHNE-kl. ²⁾ DAPHNE, DRYADEN, HAVFRUEN, NAJA- DEN, NEPTUN, NYMFEN, RAN, ROTA	8	23	1×40 mm kanon 1×20 mm kanon Dybdebomber Miner	1960-64	37	6,8	2,0	170	20
Inspektions- skib	HVIDBJØRNEN-kl. ⁴⁾ HVIDBJØRNEN VÆDDEREN INGOLF, FYLLA BESKYTTEREN-kl. BESKYTTEREN	4	72	1×76 mm kanon Dybdebomber Helikopter (LYNX)	1961-62	72	11,5	5,0	1650	18
		1	60	1×76 mm Helikopter (LYNX)	1975	75	12	4,5	1900	18,5
Inspektions- kutter	MAAGEN-kl. MAAGEN MALLEMUKKEN AGDLEK-kl. AGDLEK, AGPA TULUGAQ	2	14	2×20 mm kanon	1960	27	7	3,0	199	10
		3	14	2×20 mm kanon	1973	31,4	7,7	5,8	320	12
Orlogskutter	BARSO-kl. BARSO, DREJØ, FARØ, LÆSO, ROM- SØ, RØMØ, SAMSO, THURØ, VEJRO	9	9	2×20 mm kanon Miner	1969	25,5	6,0	3,0	155	11
Bevogtnings- båd	BOTVED (stor) Y 375, Y 376	2	5	1×maskingevær	1975	13,3	4,5	1,2	12	26
Tankskib	RIMFAXE-kl. RIMFAXE, SKINFAXE	2	13		1945 (1962)	53	10,0	4,0	520	11

Type	Benævnelse	Antal	Besætning	Armering specifikation	Bygge-/ anskaf.år	Længde (m)	Bredde (m)	Dybg. (m)	Depla- cement	Fart (knob)
Trans.fartøj	SLEIPNER	1	7		1986	26	6,5	2,0	100	8
Kongeskib	DANNEBROG	1	62		1931	75	10	3,7	1130	14
Helikopter	LYNX	8	2	Kropslængde: 11,9 m (med rotor og hale foldet: 10,6) rotor- diameter: 12,8 m, højde: 3,2 m, operativ fuldvægt: 4425 kg, max. fart: 150 knob	1980-81					150
Kystfort	KANONBATTERIER Stevnsfort Langelandsfort	2	—	4×150 mm kanon						
Igangværende og planlagte anskaffelser										
Standard-Flex (1. serie)	FLYVEFISK-kl. ²⁾ FLYVEFISKEN HAJEN HAVKATTEN LAXEN MAKRELEN STØREN SVÆRDFISKEN	7 ⁵⁾	15-28	Modulariserede våbensystemer af- hænger af opgave. Anvendes som - bevogtningsfartøj - missil og topedobåd - minerydningsfartøj - mineudlægningfartøj	1987-91	54	9,0	2,5	300	30
		4								
(2. serie)		4 ⁶⁾			1991-93					
Undervands- båd	TUMLEREN-kl. ³⁾ ⁵⁾ TUMLEREN SÆLEN SPRINGEREN	3	24	8×Torpedorør	1964 Modi- ficeret 1988-91	46	4,6	4,5	400	15
Inspektions- skib	THETIS-kl. ⁴⁾ THETIS TRITON HVIDBJØRNEN VÆDDEREN	4	60	1×76 mm kanon Dybdebomber Helikopter (LYNX)	1989-93	100	14,4	6,0	2600	20
Missilbatterier	⁶⁾ Landbaseret sømåls- missilbatterier (Harpoon) tilknyttet MOBA	2	19	Landbaseret sømåls- missilbatterier (Harpoon) tilknyttet MOBA	1991-92	—	—	—	—	—

¹⁾ Udfases senest med udgangen af 1991 i henhold til forsvarsaftale 1989-1991.

²⁾ SUND, DAPHNE og SØLØVEN-kl. udfases i takt med at opgaverne overtages af FLYVEFISKEN-KLASSEN (STANDARD-FLEX).

³⁾ DELPHINEN-KLASSEN udfases og erstattes med TUMLEREN-KLASSEN.

⁴⁾ HVIDBJØRNEN-KLASSEN udfases og erstattes med THETIS-KLASSEN.

⁵⁾ Besluttet ved forsvarsaftalen 1985-1987.

⁶⁾ Besluttet ved forsvarsaftalen 1989-1991.

Forsvarets Materiel

FLYVEVÅBNET

Kampfly

Benævnelse	Antal	Besætning	Armering Specifikation	Anskaf. år	Rolle	Fabrikat
F-16 Fighting Falcon	4 eskadriller (63 fly)	1	1×20 mm kanon Bomber Raketter Missiler	1980	Luftforsvars- og jagerbombefly	General Dynamics (USA)
F-35 Draken	1 eskadrille (16 fly)	1	2×30 mm kanon Bomber Raketter Missiler	1970	Jagerbomber	SAAB (Sverige)
RF-35 Draken	1 eskadrille (16 fly)	1	2×30 mm kanon Bomber / Raketter Missiler Kamerastationer	1970	Rekognoscering Jagerbomber	SAAB (Sverige)

Helikoptere

Benævnelse	Antal	Besætning	Armering Specifikation	Anskaf. år	Rolle	Fabrikat
S 61 Sea King	1 eskadrille (8 fly)	6		1965	Redningshelikopter	Sikorsky (USA)

Transport- og skolefly

Benævnelse	Antal	Besætning	Armering Specifikation	Anskaf. år	Rolle	Fabrikat
C 130 Hercules	3 fly	5		1975	Transport	Lockhead (USA)
G III Gulfstream	3 fly	5		1981	Overvågning Fiskeriinspektion	Gulfstream American (USA)
T-17	21 fly	1		1974	Skole- og Kurerfly	SAAB (Sverige)

Raketter og kanoner

Benævnelse	Antal	Besætning	Armering Specifikation	Anskaf. år	Rolle	Fabrikat
HAWK	8 eskadriller		Jord til luft Missiler	1965	Luftværn mod fly i lav og middel højde	Raytheon (USA)
Kanonnærluft- forsvar	6 eskadriller		40 mm kanon	1963	Nærluftforsvar af flyvestationer	Bofors (Sverige)

Hjemmeværnets materiel

Benævnelse	Kaliber	Største skudafstand	Gennembrydningsevne panserstål	Antal skud pr. minut
Ud over alm. håndvåben: Maskingevær M/62	7,62 mm	600-1000 m		1200
Panserværnsraket M72	66 mm	250 m	30 cm	
Dysekanon M/65 og Carl-Gustaf M/79	84 mm 84 mm	500 mm 700 m	40 cm 40 cm	

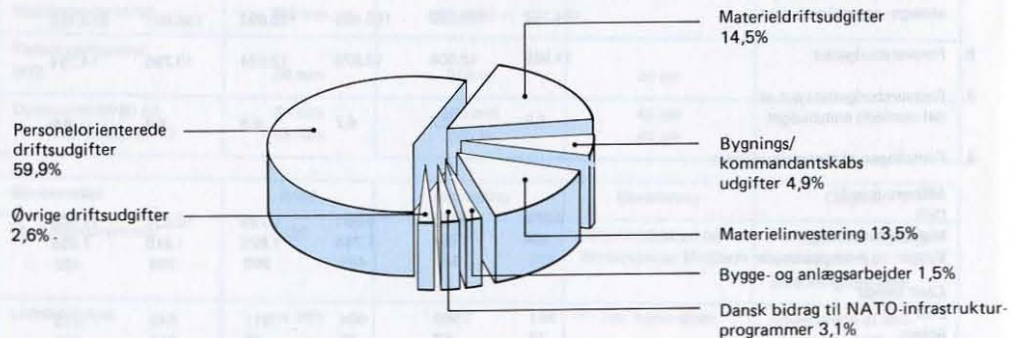
Benævnelse	Antal	Bemanning	Bevæbning	Opgaver
Hjemmeværnsskutter	37	9-12	Alm. håndvåben og Maskingevær M/62	Farvandsovervågning, anløbskontrol, søredningstjeneste
Luftmeldepost	ca. 385	7	Alm. håndvåben	Observation af lavt- gående fly, ABC- varsling m.v.
Lavvarslingscentral	6	ca. 30	Alm. håndvåben	Fly- og ABC-varsling

Oversigt over forsvarsudgifter i finansårene 1983-1988 (beløb i mill. kr., årets priser)

Finansår	1983	1984	1985	1986	1987	1988*
1. Statens samlede drifts-, anlægs- og udlånsbudget	184.762	186.020	186.495	185.892	198.691	213.110
2. Forsvarsbudgettet	11.968	12.508	12.578	12.624	13.795	14.754
3. Forsvarsbudgettet i pct. af det samlede statsbudget	6,5	6,7	6,7	6,8	6,9	6,9
4. Fordelingen af forsvarsbudgettet						
<i>Militære formål</i>						
Drift	9.079	9.535	9.651	9.726	10.635	11.305
Materielinvesteringer	1.884	1.981	1.790	1.826	1.810	1.958
Bygge- og anlægsarbejder m.v.	376	347	461	390	398	498
<i>Civilt formål</i>						
Drift	551	569	604	611	640	613
Anlæg	78	57	78	73	313	381
5. Bruttonationalproduktet i markedspriser	512.441	565.284	615.072	663.643	692.325	
Forsvarsbudgettet i pct. af bruttonationalproduktet	2,3	2,2	2,0	1,9	2,0	

*Bevilling + tillægsbevilling 1988

Fordeling af Forsvarbudgettet 1989

Forsvarets hovedopgaver Fredsopgaver

- Opretholdelse af indsatsberedskab samt forberedelse til løsning af krigsopgaver.
- Overvågning og suverænitetshævdelse.
- Efterretningsvirksomhed.
- Forberedelse af modtagelse af forstærkninger.
- Civilprægede opgaver.
- Deltagelse i FN's fredsbevarende operationer.

Opgaver i spændingsperioder.

- Intensiveret overvågning og efterretningsvirksomhed.
- Gennemførelse af beredskabsforøgelser og indledende forsvarsforanstaltninger.
- Modtagelse af og støtte til forstærkninger.

Krigsopgaver

- Forsvar af den jyske halvø.
- Forsvar af øerne.
- Kontrol over adgangsvejene til Østersøen samt søværts forbindelseslinjer.
- Kontrol over luftrummet.
- Forsvar af Grønland og Færøerne.
- Modtagelse af, støtte til og samarbejde med forstærkninger.

Forsvarskoncepten

Forsvarskoncepten er udarbejdet af Forsvarskommandoen på grundlag af gældende love, bestemmelser og politiske direktiver, herunder forholdsordren.

Forsvarskoncepten udgør dels det overordnede nationale grundlag for den operative anvendelse af danske styrker i nationalt og allieret regi, dels grundlaget for planlægningsvirksomheden vedrørende styrkeproduktionen i Forsvarskommandoen.

Forsvarskoncepten beskriver den politiske baggrund, NATO's strategi, truslen og de geografiske forholdes betydning samt forsvarets hovedopgaver i fredstid, under spændings- og kriseforhold og under krig. Hovedopgaverne er listet på side 29.

Ved et angreb mod Danmark optages kampen umiddelbart i overensstemmelse med forholdsordren.

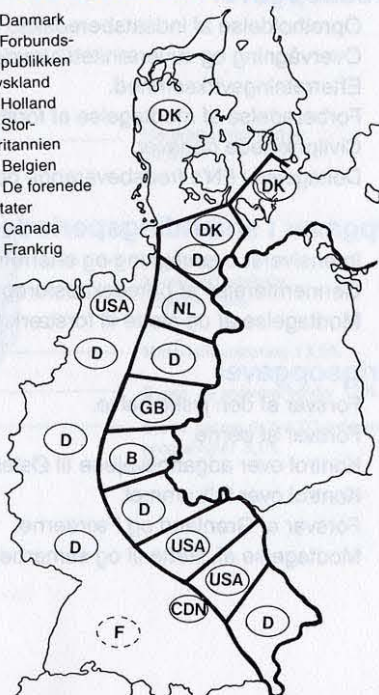
Kontrollen med dansk land, sø- og luftterritorium med tilstødende områder søges bevaret. Forsvarets operationer søges under alle forhold gennemført sådan, at der skabes tid og rum til at modtage allierede forstærkninger.

Forsvaret af Enhedskommandoens område, dvs. Danmark og Slesvig-Holsten, gennemføres i snævert samarbejde mellem danske og tyske styrker samt de allierede forstærkninger.

I overensstemmelse med NATO's strategi om det fremskudte forsvar søges fjendtlige styrker, der angriber gennem Slesvig-Holsten standset så sydligt som muligt, dvs. ved den indre tyske grænse. Fjendtlige sø-

NATO's solidariske forsvarsbælte ned gennem Europa

- DK = Danmark
- D = Forbundsrepublikken Tyskland
- NL = Holland
- GB = Storbritannien
- B = Belgien
- USA = De forenede Stater
- CDN = Canada
- F = Frankrig

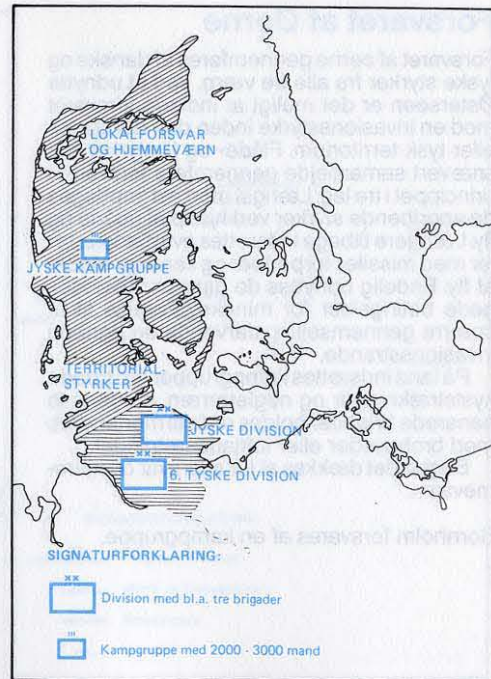
og luftbårne invasionsstyrker mod øerne og Jylland søges standset tidligst muligt og senest i landgangsfasen eller umiddelbart herefter. På den måde begrænses tab og skade i den civile del af samfundet mest muligt.

Forsvaret af den jyske halvø

Forsvaret af den jyske halvø gennemføres af danske og tyske styrker primært fra hær og flyvevåben. Efter mobilisering i garnisonerne i Jylland-Fyn forskyder Jyske Division og de danske dele af korpstropperne til Holsten, hvor de indgår i det fremskudte forsvar tæt på den indre tyske grænse sammen med 6. tyske pansergrenaderdivision.

Baglandet forsvares af de tyske territorialstyrker samt det danske lokalforsvar og hjemmeværn, idet hovedvægten lægges om flyvepladser, modtagehavne og knudepunkter. I baglandet står også en kampgruppe med mobile infanteribataljoner, panserjagere og artilleri, som kan lægge tyngde i forsvaret, herunder imødegå fjendtlige luftlandsætninger.

I overensstemmelse med aftale om forsvarets ordning for perioden 1989-1991 vil forsvaret af Jylland blive yderligere styrket ved overførelse af en kampgruppe, som tidligere har været anvendt på Sjælland.

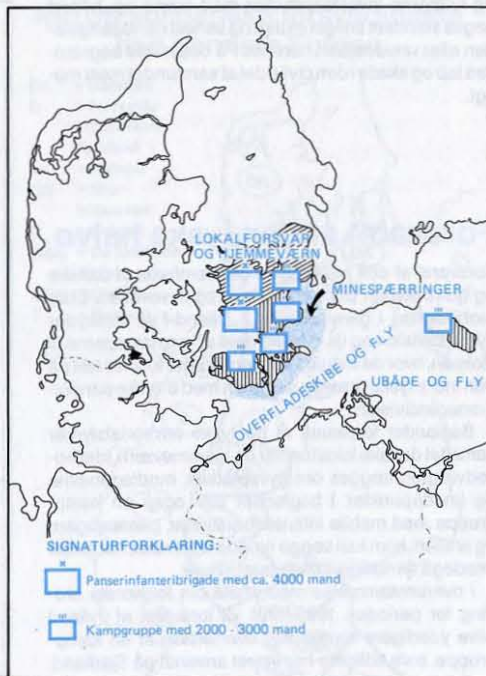
Forsvaret af Øerne

Forsvaret af øerne gennemføres af danske og tyske styrker fra alle tre værn. Ved at udnytte Østersøen er det muligt at indlede forsvaret mod en invasionsstyrke inden den når dansk eller tysk territorium. Flåde- og flystyrker vil i snævert samarbejde gennemføre forsvaret i princippet i tre lag. Længst mod øst imødegås de angribende styrker ved hjælp af ubåde og fly. Længere tilbage indsættes overfladefartøjer med missiler, torpedoer og kanoner støttet af fly. Endelig udnyttes de danske farvandes gode betingelser for minekrigsførelse til at spærre gennemsejlingsfarvande og egnede invasionsstrande.

På land indsættes kampgrupper om truede kyststrækninger og nøgleterræn, medens to pansrede brigader holdes rede til modangreb mod brohoveder eller luftlandsætninger.

Baglandet dækkes af lokalforsvar og hjemmeværn.

Bornholm forsvares af en kampgruppe.

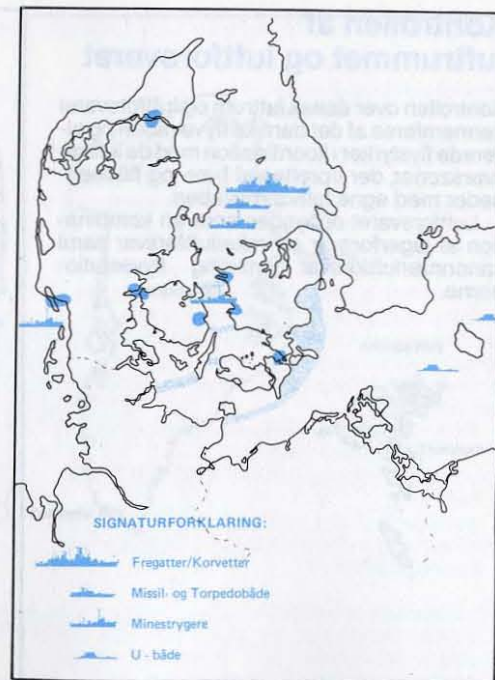
Kontrollen over adgangsveje til Østersøen og de søværts forbindelseslinjer

Kontrollen over adgangsvejene til Østersøen og de søværts forbindelseslinjer gennemføres primært med danske og tyske styrker fra søværn og flyvevåben. Desuden deltager danske hærstyrker i forsvaret af havne, broer og lignende.

Både ved imødegåelse af en invasionsstyrke og i forbindelse med opretholdelse af kontrollen med gennemsejlingsfarvandene kan der drages fordel af gode betingelser for minekrigsførelse. Omvendt eksisterer der en risiko for at en angriber minerer farvandene og derved afbryder forbindelseslinjerne.

Opgaven løses af en afbalanceret flåde med minelæggere, ministrygere og sådanne kampenheder og forter, som kan beskytte minelægning og ministrygning samt forsøg på at forcere spærringerne.

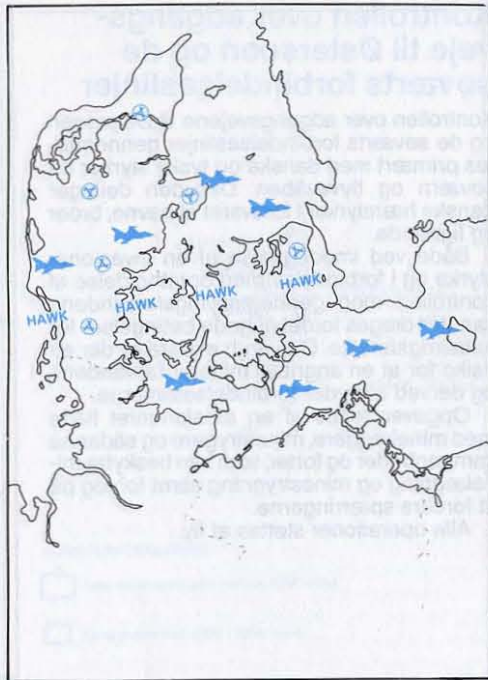
Alle operationer støttes af fly.

Kontrollen af luftrummet og luftforsvaret

Kontrollen over dansk luftrum og luftforsvaret gennemføres af det danske flyvevåben og allierede flystyrker i koordination med de luftforsvarszoner, der oprettes af hær- og flådeenheder med egne luftværnsvåben.

Luftforsvaret opbygges som en kombination af jagerforsvar og raketluftforsvar samt kanonnærluftforsvar omkring flyvestationerne.

Forsvaret af Grønland og Færøerne

Forsvaret af Grønland og Færøerne indgår som et led i forsvaret af det atlantiske område. Forsvaret ledes af Supreme Allied Commander Atlantic (SACLANT) og Danmark bidrager med de styrker, der allerede er indsat i området i fredstid til bl.a. overvågning, suverænitetshævdelse og fiskerikontrol.

I Grønland drejer det sig om Grønlands Kommando i Grønnedal med

- to inspektionsskibe,
- tre inspektionsskuttere,
- et overvågningsfly,
- Slædepatruljen Sirius med base i Daneborg,
- Station Nord.

På Færøerne råder Færøernes kommando i Thorshavn over

- et inspektionsskib og
- en inspektionsskutter

Modtagelse af, støtte til og samarbejde med allierede forstærkninger

Modtagelsen af de allierede forstærkninger tilgodeses operativt ved at lægge tyngden i det fremskudte forsvar så langt mod syd og øst som muligt. Herved skabes betingelser for at modtage forstærkningerne i de jyske havne og flyvepladser.

Støtten til forstærkningerne er først og fremmest af logistisk karakter, f.eks. havnefaciliteter, transport, omlægning af ammunition og brændstof etc. Et omfattende planlægningsarbejde samt jævnlige øvelser med forstærkningsenhederne sikrer en friktionsløs indsættelse.

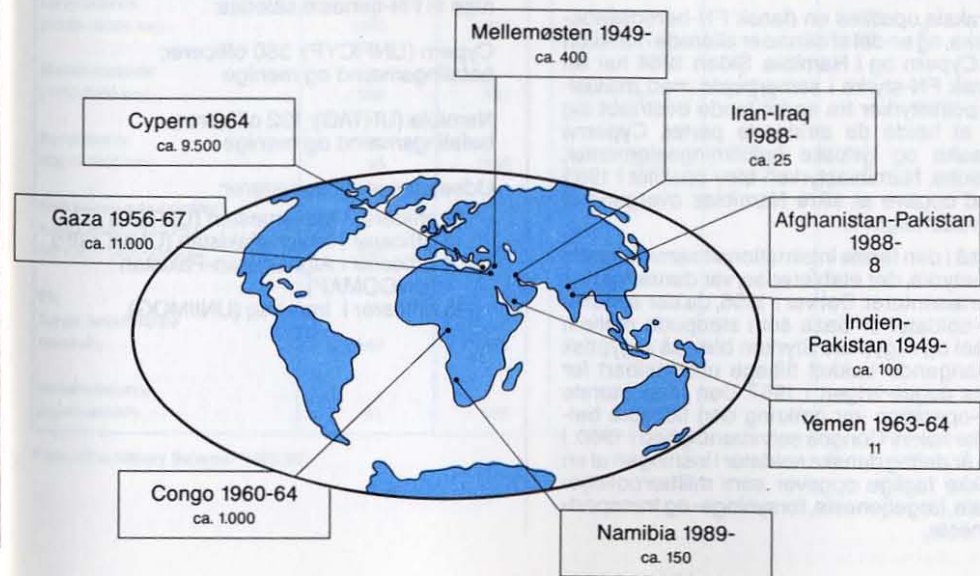
Fast tildelt Enhedskommandoen er

- otte eskadriller kampfly
- en britisk brigade (United Kingdom Mobile Force) og
- yderligere som forstærkningsmulighed en amerikansk infanteridivision, der dog først kan tilgå sent.

En amerikansk marineinfanteridivision (minus en brigade) og en engelsk/hollandsk marineinfanteribrigade har Enhedskommandoen som et muligt indsættelsesområde.

Dansk militært personelstjeneste i FN

Det er politisk besluttet, at Danmark allerede i fredstid skal opstille eller have forberedt opstilling af FN-styrker og observatørhold samt være rede til at udsende disse i et omfang, der aftales mellem FN og den danske regering.

I praksis opstilles en dansk FN-beredskabsstyrke, og en del af denne er allerede i funktion på Cypern og i Namibia. Siden 1964 har en dansk FN-styrke i samarbejde med militær- og politistyrker fra andre lande bestræbt sig på at holde de stridende parter, Cyperns græske og tyrkiske befolkningselementer, adskilte. Namibiastyrken blev opstillet i 1989 med opgave at sikre Namibias overgang til selvstændighed.

Også i den første internationalt sammensatte FN-styrke, der etableredes, var dansk forsvar repræsenteret. Det var i 1956, da der sendtes FN-soldater til Gaza som stødpude mellem Israel og Ægypten. Styrken blev på ægyptisk forlangende trukket tilbage umiddelbart før seks dages-krigen i 1967. Den hidtil største FN-operation var omkring den tidligere belgiske koloni Congos selvstændighed i 1960. I fire år deltog danske soldater i løsningen af en række faglige opgaver som militærpolititjeneste, lægetjeneste, forsynings- og transporttjeneste.

Danmark har desuden udsendt officerer som observatører til brændpunkter verden over. I alt har over 30.000 danske soldater forrettet FN-tjeneste. I øjeblikket (1989) har Danmark udsendt 519 officerer, befalingsmænd og menige til FN-tjeneste således:

Cypern (UNFICYP): 350 officerer, befalingsmænd og menige

Namibia (UNTAG): 132 officerer, befalingsmænd og menige

Udsendt som observatører:

12 officerer i Mellemosten (UNTSO)

6 officerer i Indien-Pakistan (UNMOGIP)

4 officerer i Afghanistan-Pakistan (UNGOMAP)

15 officerer i Iran-Iraq (UNIIMOG).

Strategiske atomstyrker

	USA	Sovjet	Storbritannien	Frankrig	Kina
Landbaserede raketter					
Langdistance: (8500-15000 km)	1000	1386			2
Mellemdistance: (1100-7400 km)	288	581	18	114	
Kortdistance: (Op til 1000 km)	65	1550	14	32	
Skibsbaserede raketter					
NATO: 2500-7400 km SOVJET: 1400-9100 km	640	942	64	96	12
Fly					
Tunge langdistance bombefly	362	175			
Mellemdistance jagerbombefly	61	970			120

Kilde: »The Military Balance« 1988/89

Kortrækkende atomstyrker i Europa

Kortrækkende atomraketter mellem Atlanten og Ural

NATO		Warszawapagten	
Lance (120 km)	95	Scud B (300 km)	667
— USA	36	— USA	506
— Belgien	5	— Bulgarien	48
— Forbundsrep.	26	— Tjekslovakiet	27
— Italien	6	— Østtyskland	27
— Holland	8	— Ungarn	9
— Storbritanien	14	— Polen	32
		— Rumænien	18
		Frog (70 km)/SS 21 (120 km)	760
		— USSR	534
		— Bulgarien	40
		— Tjekslovakiet	38
		— Østtyskland	38
		— Ungarn	24
		— Polen	56
		— Rumænien	30
Total	95	Total	1427

Kilde: IISS »The Military Balance 1988-89«.

Våbensystemer med nuklear kapacitet i og mod Enhedskommandoen

NATO ¹⁾		Warszawapagten ²⁾	
152mm Haubits(20km)	46	152mm Haubits(18km)	100
203mm Haubits(20km)	18	Frog/SS21 (70/100 km)	20
Lance (120km)	4	Scud (300 km)	10
Total	68	Total	130

¹⁾ Ingen af de nævnte våbensystemer er danske.

²⁾ Omfatter kun de styrker, der påregnes indsat i de indledende operationer mod Enhedskommandoens område. (4-5 divisioner).

Det europæiske konventionelle styrkeforhold mellem NATO og Warszawapagten

A. LANDSTYRKER

Materieltype	NGA *		Atlanten til Ural	
	NATO	WAPA	NATO	WAPA
Personel i 1000	786	995	2340	2143
Kampvogne	12800	18800	22200	53000
Kampkøretøjer	4400	8700	6200	23600
Artil. og raketkst.	3100	11100	10600	36000
Morter o. 120mm	1100	2100	2900	8300
Panserværn	6200	2650	11060	13700
Bevæb. helikopter	516	545	864	1220

* NGA er forkortelse for NATO GUIDELINES AREA og omfatter styrker på følgende nationers territorium: Holland, Belgien, Luxembourg, Vesttyskland (BRD), Østtyskland (DDR), Polen og Tjekslovakiet.

Kilde: IISS »The Military Balance« 1988-1989.

NB! Dette styrkeforhold kan blive ændret afhængig af resultaterne ved CFE-forhandlingerne i Wien.

B: FLY

Område	Type	NATO	WAPA
NGA *	Bombefly	84	225
	Jagerbombere	978	915
	Luftforsvarsfly	309	1422
Atlanten til Ural	Bombefly	350	888
	Jagerbombere	2865	2330
	Luftforsvarsfly	1178	4432

C: FLÅDEENHEDER I ØSTERSØEN

NATO=Danske og vesttyske skibe

	NATO	WAPA
Krydsere	0	5
Jagere ¹⁾	7	9
Fregatter ¹⁾	11	14
Korvetter	8	65
Missil- og torpedobåde	56	75
Minelæggere	8	0
Minerydningsfartøjer ²⁾	60	215
Landgangsskibe	0	60
Landgangsfartøjer	22	40
Diverse mindre fartøjer	60	210
Strategiske missilubåde	0	6
Missilbåde	0	3
Øvrige ubåde	29	42
FLÅDEFly (Taktiske angrebsfly)	98	100
MPA (Maritime patruljefly anti ubåd og overvågn.)	19	20
Anti ubåds helikopter	14	70

¹⁾ Forbundsrepublikkens 7 jagere og 9 fregatter forudses primært indsat i Nord-søen.

²⁾ Heraf moderne: NATO 18 WAPA tallet usikkert, formodentlig mindre end NATO's.

Land	1000 mand			
	Hær	Flåde	Flyvevåben	Anslåede reserver
Sovjetunionen*	1.900,0	458,0	440,0	6.217,0
Bulgarien	115,0	8,8	34,0	716,5
Czekoslovakiet	145,0	-	52,0	565,0
Polen	230,0	19,0	92,0	491,0
Rumænien	140,0	7,5	32,0	556,0
Ungarn	77,0	-	22,0	127,0
Østtyskland (DDR)	120,0	15,0	37,0	640,0
USA*	776,4	585,0	603,6	1.637,9
Belgien	65,1	4,5	18,7	145,0
Canada*	22,5	10,0	23,1	23,7
Danmark	17,0	5,4	6,9	149,7**
England	158,4	64,8	93,5	319,8
Frankrig*	280,9	66,5	95,0	356,0
Grækenland	170,5	19,5	24,0	404,0
Holland	66,0	17,1	18,1	175,4
Italien	265,0	48,0	73,0	769,0
Luxembourg	0,8	-	-	-
Norge	19,0	7,0	9,1	320,0**
Portugal	44,0	16,3	13,6	190,0
Spanien	232,0	45,0	32,5	1.030,0
Tyrkiet	522,9	55,0	57,4	951,0
Vesttyskland (BRD)	332,1	36,4	108,7	850,0
Finland	30,0	2,7	2,5	700,0
Schweiz	3,5***	(incl. hærtal)	-	625,0
Sverige	47,0	12,0	8,0	709,0
Østrig	50,0	-	4,7	242,0
Israel	104,0	9,0	28,0	504,0
Iran (incl. revolutionsgarden)	555,0	14,5	35,0	350,0
Iraq	995,0	5,0	40,0	650,0
Egypten	320,0	20,0	105,0	604,0
Syrien	300,0	4,0	90,0	272,5
Indien	1.200,0	52,0	115,0	240,0
Japan	156,0	44,0	45,0	46,4
Kina	2.300,0	330,0	470,0	1.200,0

*Væbnede styrker ialt	Sovjetunionen	5.096,0
	USA	2.163,2
	Canada	90,0
	Frankrig	456,9

** Incl. Hjemmeværnet

***3,5 professionelle og uddannelse af 18.000 rekrutter i 17 uger to gange årligt.

Kilde: IISS »The Military Balance« 1988/89.

	Panserdivision						
	Pers.	Kampv.	Kamp-køretøj	Artilleri			Panser-værn
				Selv-kørende	Trukket	Raket-kastere	
USA	16600	348	216	84	-	9	168
USSR	11760	328	165	108	-	18	9
Kina	9900	301	-	12	20	-	52
England	14900	285	225	72	-	-	120
Vesttyskland	21750	308	164	72	18	-	138
Frankrig	9000	190	-	48	-	-	60
Panserinfanteri/Infanteridivision							
Artilleri							
USA	16800	290	270	84	-	9	204
USSR	14000	271	181	72	-	18	117
Kina	13400	80	-	-	42	18	54
England	14000	-	-	-	54	-	126
Vesttyskland	22000	252	190	72	18	-	168
Frankrig	7200	-	-	-	24	-	96

Kilde: IISS »The Military Balance« 1988/89

Militært og civil personale
 i fredsstyrken =
 NATO gennemsnit: 2,51%
 Danmark: 1,41%
 i krigsstyrken =
 NATO gennemsnit: 3,99%
 Danmark: 3,96%

Kilde: Enhancing alliance collective security. Shared roles, risks and responsibilities in the Alliance. A report by NATO's Defence Planning Committee, DEC 1988.

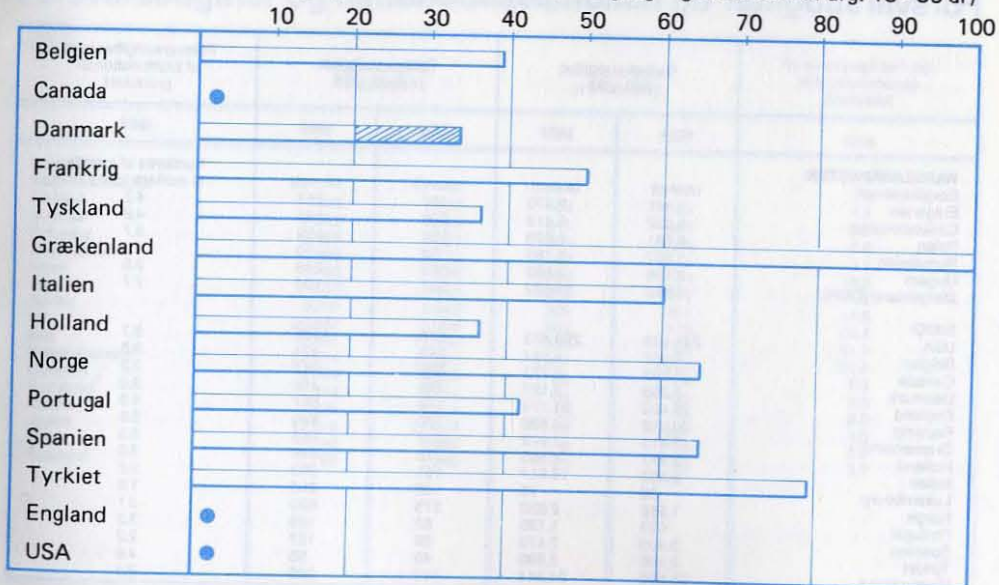
Værnepligtstidens længde (korteste og længste) i måneder

	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
Belgien										
Bulgarien										
Canada	Ingen værnepligt									
Czechoslovakiet										
Danmark										
Egypten										
England	Ingen værnepligt									
Finland										
Frankrig										
Grækenland										
Holland										
Israel										
Italien										
Jugoslavien										
Norge										
Polen										
Portugal										
Rumænien										
Spanien										
Sovjet										
Sverige										
Syrien										
Tyrkiet										
Ungarn										
USA	Ingen værnepligt									
Vesttyskland (BRD)										
Østrig										
Østtyskland (DDR)										

Kilde: IISS »The Military Balance« 1988/89

Indkaldte i % af en VPL - årgang

(en årgang = gennemsnit af årg. 18 - 30 år)

Omregnet på grundlag af Military Balance 1987 - 88.

Det skraverede felt ved Danmark viser det forøgede antal VPL indeholdt i Forsvarsaftalen af 14 MAR 1989.

Forsvarsudgifter og nationaløkonomi

	Forsvarsudgifter mill. USS		Forsvarsudgifter pr. indb. USS		Forsvarsudgifter i pct. af bruttonational- produktet
	1984	1987	1984	1987	1986
WARSAWAPAGTEN:					Vurderes af mange til mellem 15 og 17
Sovjetunionen	ukendt	ukendt	ukendt	ukendt	4.2
Bulgarien	1.491	2.370	168	262	4.9
Czecoslovakiet	5.052	5.419	326	345	3.7
Polen	6.781	5.929	184	159	1.3
Rumænien	1.367	1.183	59	50	3.5
Ungarn	2.136	2.582	202	243	7.7
Østtyskland (DDR)	5.960	11.622	361	700	
NATO:					6.7
USA	231.459	288.433	978	1185	3.0
Belgien	2.407	4.144	243	421	2.2
Canada	7.382	8.773	295	342	2.0
Danmark	1.260	2.127	245	416	4.9
England	23.400	31.774	418	567	3.9
Frankrig	20.212	34.530	370	620	5.6
Grækenland	2.413	2.972	237	285	3.0
Holland	3.977	6.503	276	446	2.2
Italien	9.353	16.817	161	293	1.0
Luxembourg	39	76	106	206	3.1
Norge	1.555	2.632	375	630	3.2
Portugal	629	1.135	62	109	2.2
Spanien	3.439	7.470	89	187	4.8
Tyrkiet	2.190	2.890	45	55	3.1
Vesttyskland	25.592	34.244	417	560	

Kilde: IISS »The Military Balance« 1988/89

¹⁾ Udregnet efter NATO's beregningsmetode udgør Danmarks pct. 2,1.

Forsvarsudgifter og nationaløkonomi

	Forsvarsudgifter mill. USS		Forsvarsudgifter pr. indb. USS		Forsvarsudgifter i pct. af bruttonational- produktet
	1984	1987	1984	1987	1986
(fortsat):					
ANDRE LANDE:					
Finland	753	1.288	154	262	1.4
Sverige	2.862	4.429	341	528	2.9
Schweiz	1.958	3.226	301	506	2.0
Jugoslavien	1.599	2.710	69	116	3.1
Israel	5.798	5.136	1380	1154	18.9
Jordan	533	745	209	270	15.5
Syrien	3210	3.949	309	351	14.5
Iran	20.582	8.956	469	179	30.4
Iraq	13.835	13.996	929	880	31.7
Saudi Arabien	22.674	16.235	3637	2360	22.4
Egypten	3.786	4.572	80	89	8.3
Sydafrika	2.634	3.294	84	95	3.8
Indien	7.225	9.648	10	12	3.5
Japan	12.018	25.422	99	207	1.0
Kina	7.790	5.636	8	5	2.6
Thailand	1.752	1.740	35	32	3.7

Kilde: IISS »The Military Balance« 1988/89

De vigtigste militære telefoner

Forsvarsministeriet: 33 11 62 60
Slotholmsgade 10, 1218 Kbh. K.

Forsvarskommandoen: 42 89 22 55
Postbox 202, 2950 Vedbæk

Forsvarets
Efterretningstjeneste: 33 11 22 33
Elefantstok 10,
Kastellet, 2100 Kbh. Ø.

Forsvarets Oplysnings-
og Velfærdstjeneste: 31 31 25 11
Halmtorvet 20, 1700 Kbh. V.

Hjemmeværnskommandoen: 33 12 32 10
Kastellet 82, 2100 Kbh. Ø.

Forsvarets Bygningstjeneste: 33 13 47 01
Frederiksholms Kanal 30, 1220 Kbh. K.

HÆREN:
Vestre Landsdelskommando: 86 14 38 99
Postbox 63, 8100 Aarhus C.

Østre Landsdelskommando: 53 61 33 44
Postbox 240, 4100 Ringsted

Bornholms Region: 53 95 12 00
St. Almegård, Almegårds Kaserne,
3700 Rønne.

Jyske Division: 75 92 44 77
Postbox 135, 7000 Fredericia.

Hærens Materielkommando 98 90 13 22
Arsenalvej 55, 9800 Hjørring

SØVÆRNET:
Søværnets Operative
Kommando: 86 12 30 99
Postbox 483, 8100 Aarhus C.

Søværnets
Materielkommando: 31 54 13 13
Holmen, 1433 Kbh. K.

FLYVEVÅBNET:
Flyvertaktisk Kommando: 97 10 15 00
Kølvrå, 7470 Karup J.

Flyvematerielkommandoen: 42 97 95 00
Postbox 130, 3500 Værløse

BIBLIOTEKER:
Det Kongelige
Garnisonsbibliotek: 33 11 22 33
Kastellet 42, 2100 Kbh. Ø.

Marinens Bibliotek: 31 54 73 82
Overgaden oven Vandet 62B, 1415 Kbh. K.

Flyvevåbnets Bibliotek: 42 97 80 03
Jonstrupvej 286, Jonstrup, 2750 Ballerup.

Engelske forkortelser vedr. kernevåben, våbenkontrol m.v.

AAM - Air-to-air missile - luft-til-luft raket.
ABM - Anti-ballistic missile - anti-raket raket.
ALCM - Air Launched Cruise Missile
ASM - Air-to-surface missile - luft-til-jord raket.
ASW - Anti-submarine warfare - anti-ubåds krigsførelse.
CEP - Circular error probability, betegner radius på en cirkel indenfor hvilken mindst 50 pct. af et våbens ladninger forventes at ramme.

DCA - Dual Capable Aircraft
FBS - Forward-based systems, USA's fremskudte våbensystemer.

FOBS - Fractional Orbiting Bombardment System. ICBM-affyringssystem udviklet i Sovjet, holder en rakets maksimale banehøjde nede på ca. 160 km (mod normalt 1300 km).

ICBM - Inter-Continental ballistic missile - interkontinental raket (over 6500 km).

INF - Intermediate-range Nuclear Forces.
IRBM - Intermediate-range ballistic missile - mellem-distanceraket (2500-6000 km).

KT - Kiloton, måleenhed svarende til sprængkraften af 1000 tons trotyl.

MARV - Manoeuvrable re-entry vehicle - raket med styrbar sprængladning.

MIRV - Multiple - independently targetable - re-entry vehicle - raket med flere sprængladninger mod flere mål.

MRBM - Medium-range ballistic missile - mellemdistance-raket (800-2500 km).

MRV - Multiple re-entry vehicle - raket med flere sprængladninger mod samme mål.

MT - Megaton, måleenhed svarende til sprængkraften af 1 million tons trotyl.

SAM - Surface-to-air missile - overflade-til-luft raket.

SLBM - Submarine-launched ballistic missile - ubådsbaseret raket.

SLCM - Sea-launched Cruise Missile.
SRAM - Short-range attack missile - kortdistance angrebsraket.

SRBM - Short-range ballistic missile - kortdistance raket (under 500 km).

SSNB - Ballistic missile submarine - raketbærende atomdrevet ubåd.

SSM - Surface-to-surface missile - overflade-til-overflade raket.

SSN - Submarine, nuclear - atomdrevet ubåd.

TASM - Tactical Air to Surface Missile.
ULMS - Undersea long range system - undersøisk baseret langtrækkende system.

Forsvarets organisation

Lov om forsvarets organisation m.v.	2
Forsvarets formål.....	3
Forsvarets organisation	4
Hjemmeværnets organisation.....	6

NATO

NATO-pagten.....	7
NATO's civile og militære struktur	9
NATO's militære kommandostruktur.....	10
Danskernes holdning til Atlantpagten.....	11

Forsvarets Personel

Forsvarets personel	12
- udvikling i 80'erne	13
- forhold mellem freds- og kampstyrke	13
Personelstatus 1988.....	13
Fra sessionen til indkaldelse 1988/89	14
Hjemmeværnets personelstyrke.....	16

Forsvarets Materiel

Hærens materiel	17
Søværnets materiel	21
Flyvevåbnets materiel	24
Hjemmeværnets materiel.....	26

Økonomi

Forsvarsbudget og udvikling de seneste fem år.....	27
Fordeling af forsvarsbudgettet	28

Forsvarets opgaver og koncept

Hovedopgaver	29
Forsvarskoncepten	30
Forsvaret af den jyske halvø og øerne	31
Kontrol med gennemsejlingsfarvande og kontrol med sunde og bæltter.....	33
Kontrol med lufrummet og luftforsvar.....	34
Forsvaret af Færøerne og Grønland	35
Modtagelse af allierede forstærkninger.....	36
FN-operationer.....	37
FN-operationer.....	37

Styrkesammenligninger

(Kilde: Primært The Military Balance)

Strategiske atomstyrker	39
Kortrækkende atomstyrker i Europa.....	40
Den konventionelle styrkebalance i Europa.....	41
Væbnede styrker 1988.....	42
Styrkeforhold mellem militære enheder	43
Værnepligtstidens længde	44
Forsvarsudgifter	46

Andet

De vigtigste militære telefoner.....	48
Engelske forkortelser	49
Indholdsfortegnelser	51

Forsvarskommandoens
Presse- og Informationssektion
Postbox 202 · 2950 Vedbæk
Tlf. 42 89 22 55

